Dosarul nr. 3-521/2024;
PIGD nr. 2-24015640-12-3-08022024

H O T Ă R Â R E

în numele Legii

Dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat în ședință de judecată publică în data de **18 iunie 2024, în Republica Moldova, mun. Chișinău, str. Kiev nr. 3**

În conformitate cu art. 226 alin. (2) Cod administrativ, deoarece participanții la proces au depus cerere de apel, hotărârea este **întocmită integral în termen de 45 de zile <u>lucrătoare</u>** calculate începând cu data recepționării materialelor cauzei civile <u>în data de 25 iunie 2024</u>

18 iunie 2024 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău
sediul Rîșcani

În conformitate cu art. 46 alin. (1) CPC, instanța de judecată specializată pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ:
Președintele ședinței, judecător, Bolocan Elena,
Grefier, Negru Elena,

<u>Cu participarea:</u> Reprezentantului reclamantului Popa Nelu, avocatul Lungu Alexandru,
Reprezentantului pârâtului Comisia Națională a Pieței Financiare, Cucu Corina,
În lipsa: Reclamantului, reprezentat de avocatul împuternicit,
Reprezentantului terțului OCN „Microinvest" SRL, care a solicitat judecarea în lipsa sa,
Fiind respectată procedura legală de citare a participanților la proces, fiind conștienți de drepturile și obligațiile sale procedurale, în conformitate cu art. 218 Cod administrativ,

Examinând în **ședință publică în limba de stat cauza civilă în procedura contenciosului administrativ în limitele controlului judecătoresc – acțiunea în contencios administrativ** înaintată de Popa Nelu împotriva Comisiei Naționale a Pieței Financiare, terț OCN „Microinvest" SRL, cu privire la anularea deciziei de soluționare a cererii prealabile nr.15-5/3382 din 23 noiembrie 2023, depuse împotriva hotărârii CNPF nr. 1/1 din 09 ianuarie 2024, și obligarea autorității publice să emită act administrativ individual favorabil, –

C o n s t a t ă:

<u>Acțiunea în contencios administrativ:</u> În data de 08 februarie 2024, Popa Nelu s-a adresat în instanța de judecată cu acțiune în contencios administrativ către Comisia Națională a Pieței Financiare, terț OCN „Microinvest" SRL, cu privire la anularea deciziei de soluționare a cererii prealabile nr.15-5/3382 din 23 noiembrie 2023, depuse împotriva hotărârii CNPF nr. 1/1 din 09 ianuarie 2024, și obligarea autorității publice să emită act administrativ individual favorabil.

În motivarea acțiunii, reclamantul indică, că la 31 decembrie 2023 s-a adresat cu o plângere către Comisia Națională a Pieței Financiare, în calitate de autoritate de supraveghere privind respectarea legislației în domeniul contractelor de credit pentru consumatori, solicitând

inițierea procedurii administrative privind controlul respectării de către OCN „Microinvest” SRL a prevederilor legale (art.15 alin.(7) lit.a) din Legea privind contractele de credit pentru consumator) în coraport cu debitorul Popa Nelu ce reies din relațiile aferente Contractului de credit nr.***** din 18.11.2021; precum și obligarea OCN „Microinvest” SRL de a restitui debitorului Popa Nelu plățile efectuate care includ dobânda contractuală, comision unic de acordare a creditului, comision de utilizare a creditului în sumă totală de 112611,28 lei.

Reclamantul explică că, potrivit Contractului de credit nr.***** din 18.11.2021, OCN „Microinvest” SRL i-a acordat lui Popa Nelu în calitate de debitor un credit (linie de credit) în mărime de 300 000 lei pe un termen de 24 luni. Conform condiţiilor contractului de credit şi anume pct. 7.1, debitorul se obligă să efectueze plăţile în vederea rambursării creditului primit în conformitate cu anexa la prezentul contract. Astfel, în baza graficului de achitare ratele de credit urmau a fi rambursate la 05.09.2023, 05.10.2023 și 20.11.2023 – în sumă de 100000 lei fiecare. Totodată, în conformitate cu pct. 4.1 din Contract, pentru utilizarea creditului acordat, debitorul urma să plătească creditorului o dobândă în mărimea stabilită de pct. 1.5 din contract. Iar în baza pct. 1.4.2 din Contract, debitorul urma să achite şi un comision de utilizare (administrare) a creditului, în mărime de 0,30 % lunar calculat zilnic din soldului contractului de credit tras şi utilizat din cadrul liniei de credit. De asemenea, potrivit pct. 6.1 din Contractul de credit, pentru neachitarea în termen a creditului, creditorul este în drept să calculeze, iar debitorul va achita creditorului o penalitate în mărime de 1,00% din suma creditului restant, calculate pentru fiecare zi de întîrziere, începînd cu prima zi de restanţă şi până la inclusiv data achitării efective a plăţii.

Notează că, la data de 25.10.2023 a ridicat de la oficiul poştal un aviz de executare a gajului, expediat de către creditorul OCN „Microinvest” SRL, prin care i se solicita achitarea datoriei în mărime totală de 333 702,71 lei, dintre care: - soldul creditului în mărime de 297 906,98 lei; - dobândă contractuală în mărime de 3 698,55 lei; - penalitate în mărime de 31 351,17 lei; - comision în mărime de 746,01 lei. Prin urmare, la aceiași dată, s-a deplasat la OCN „Microinvest” (filiala Orhei) de unde a ridicat extrasul din contul de credit. Astfel, conform extrasului din contul de credit, Popa Nelu în calitate de debitor a achitat în favoarea creditorului OCN „Microinvest” SRL pentru perioada 18.11.2021 - 30.09.2023 dobândă contractuală în mărime de 88 718,52 lei; - comision de utilizare a creditului în mărime de 17 892,76 lei; - comision unic la acordarea creditului în mărime de 6 000,00 lei, în total suma de 112 611,28 lei.

Menționează că, tot la 25.10.2023, angajatul responsabil al OCN „Microinvest” SRL i-a notat pe o foaie că la data de 25.10.2023 datoria totală spre achitare ar fi deja de 372 421,48 lei.

Reclamantul relevă că, prin Legea nr.93 din 07.04.2022 (în vigoare din 29.05.2022) au fost operate modificări la Legea nr.202/2013 privind contractele de credit pentru consumatori. Astfel, potrivit art.15 alin.(7) se interzice: a) aplicarea ratei dobânzii de credit anuale specificate în contractul de credit dacă aceasta depăşeşte 50%, iar toate celelalte plăţi aferente (comisioane, taxe; penalităţi, dobânzi de întârziere şi orice alt tip de plată), cu excepţia dobânzii, pe o zi de credit depăşesc 0,04% din valoarea totală a creditului; b) stabilirea costului total al creditului (care include dobânzi, comisioane, taxe, penalităţi, dobânzi de întârziere şi orice alt tip de plată) mai mare decât valoarea debursată conform contractului respectiv (sau valoarea de intrare a bunului în contractul de leasing financiar), credit care nu este destinat achiziţionării, construcţiei sau renovării (modernizării) unei locuinţe garantate cu un bun imobil în vederea asigurării obligaţiei de plată a creditului respectiv.

Alineatul (9^1) statuează că, autoritatea de supraveghere are dreptul să solicite restituirea de către bancă a tuturor plăţilor prevăzute în contract (care includ dobânda, comisioanele, taxele, penalităţile, dobânzile de întârziere şi orice alt tip de plată), cu excepţia sumei iniţiale debursate

conform contractului de credit, în cazul încălcării prevederilor alin. (7) şi (8) din prezentul articol şi ale art.38[1] alin.(3) lit.b) din Legea nr.202/2017 privind activitatea băncilor. Iar alin.(10[1]) prevede că, creditorul este în drept să transmită unei persoane terţe dreptul de încasare a creanţelor aferente contractului de credit (cu excepţia leasingului financiar), precum şi să ceară executarea silită de către consumator a părţii neachitate din valoarea totală a creditului (cu excepţia leasingului financiar), inclusiv prin adresare în instanţa de judecată, doar în cazul în care termenul oricăror plăţi restante depăşeşte 90 de zile de la data scadenţei acestora.

Totodată, la art.V din Legea nr.93 din 07.04.2022 (în vigoare din 29.05.2022) a fost menţionat expres faptul că, prevederile art II punctul 1 din lege care ţin de aplicarea limitei la rata dobânzii şi a celorlalte plăţi aferente se vor aplica situaţiilor juridice în curs de realizare, cu sau fără modificarea contractelor corespunzătoare, în ceea ce priveşte creanţele ce urmează a fi încasate, prin calcularea produsului dintre 0,177%, aplicat soldului creditului rămas la expirarea termenului de 2 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, şi numărul de zile rămase până la scadenţa contractului de credit/leasing financiar.

Reclamantul atrage atenția asupra faptului că, din informaţia extrasului de cont de credit se poate observa că începând cu data de 05.09.2023 şi până la 30.09.2023 pentru neachitarea tranşei de credit în mărime de 97 906,98 lei s-a calculat penalitate în mărime de 1 % pe zi şi anume: 979,07 lei per zi (25 zile restante * 1% din soldul de 97 906.98 lei = 24 476.75 lei). Deși, conform art. 15 alin. (7) lit. a) din Legea privind contractele de credit pentru consumatori, se interzice aplicarea ratei dobânzii de credit anuale specificate în contractul de credit dacă aceasta depăşeşte 50%, iar toate celelalte plăţi aferente (comisioane, taxe, penalităţi, dobânzi de întârziere şi orice alt tip de plată), cu excepţia dobânzii, pe o zi de credit depăşesc 0,04% din valoarea totală a creditului pentru termenul de utilizare efectivă a creditului de către consumator.

Susține că, la un calcul simplu se observă că suma comisioanelor, taxelor, penalităţilor, dobânzilor de întârziere şi orice alt tip de plată la un credit în mărime de 300 000 lei, care ar fi în drept să le solicite spre încasare creditorul OCN „Microinvest” SRL, nu poate depăşi suma de 120 lei per zi (sold credit curent în mărime de 300 000 lei * 0,04% = 120 lei).

Respectiv, ca urmare a analizei circumstanţelor descrise, reclamantul concluzionează că, creditorul profesionist OCN „Microinvest” SRL a încălcat prevederile legislaţiei în vigoare și anume art. 15 alin. (7) lit. a) din Legea privind contractele de credit pentru consumator, prin aplicarea şi înaintarea spre plată a penalităţilor care depăşeşte limita legală de 0,04% din valoarea totală a creditorului, precum și art.V din Legea nr.93 din 07.04.2022 (în vigoare din 29.05.2022) în care a fost menționat expres faptul că prevederile art.II punctul 1 din lege, care țin de aplicarea limitei la rata dobânzii și a celorlalte plăți aferente, se vor aplica situațiilor juridice în curs de realizare, cu sau fără modificarea contractelor corespunzătoare.

Subliniază că, legiutorul a prevăzut şi sancţiune/răspundere civilă pentru nerespectarea normei indicate la art. 15 alin. (7) din Legea privind contractele de credit pentru consumatori. Astfel, potrivit art. 15 alin. (9) din Legea privind contractele de credit pentru consumatori, în cazul încălcării prevederilor alin. (7) sau (8), creditorul are dreptul să solicite doar restituirea sumei iniţiale debursate conform contractului de credit acordat, fără revendicarea altor plăţi prevăzute în contract (inclusiv dobânda, comisioanele, taxele, penalităţile, dobânzile de întârziere şi orice alt tip de plăţi). Totodată art. 15 alin. (9[1]) din Legea privind contractele de credit pentru consumatori, mai prevede că, autoritatea de suvraveshere solicită restituirea de către creditor a tuturor plăţilor prevăzute în contract (care includ dobânda, comisioanele. taxele, penalităţile, dobânzile de întârziere și orice alt tip de plată)* cu excepţia sumei iniţiale debursate conform contractului de credit în cazul încălcării prevederilor alin. (7) și/sau (8).

Astfel, conchide că, pentru încălcările specificate supra, creditorul profesionist OCN „Microinvest” SRL urmează să-i restituie toate plăţile efectuate pentru achitarea contractului de credit nr.***** din 18.11.2021 (cu excepţia soldului de credit achitat).

Reclamantul menționează în continuare că, prin dispoziția nr.248 din 01.11.2023 CNPF a dispus atragerea în procedura administrativă, iniţiată la petiţia lui Popa Nelu din 31.12.2023, a terţului OCN „Microinvest” SRL. Prin scrisoarea nr.27132 din 09.11.2023, OCN „Microinvest” SRL și-a prezentat explicațiile pe marginea procedurii administrative.

Ulterior, prin scrisoarea nr. 15-5/3382 din 23.11.2023, a fost informat de către CNPF despre finalizarea procedurii administrative, precum și faptul că CNPF nu a constat nici o ilegalitate în acţiunile creditorului OCN „Microinvest” SRL în raport cu Popa Nelu în calitate de debitor, ce reies din relaţiile aferente Contractului de credit nr.***** din 18.11.2021, cu respingerea plângerii înaintate de către Popa Nelu.

Notează reclamantul nu este de acord cu hotărârea CNPF nr. 15-5/3382 din 23.11.2023 prin care a fost respinsă plângerea înaintată la 31.10.2023.

Susține că, prin respingerea plângerii înaintate, CNPF în mod nefondat nu a constatat încălcările admise de către terţul OCN „Microinvest” SRL în coraport cu debitorul Popa Nelu, prin faptul că s-a vătămat dreptul reclamantului de a nu i se încasa din contul său plăţi aferente (comisioane, taxe, penalităţi, dobânzi de întârziere şi orice alt tip de plată) cu excepţia dobânzii contractuale în mărime mai mare 0,04 % din valoarea totală a creditului pentru o zi de credit.

Afirmă că pârâtul CNPF se contrazice în răspunsul său prin care recunoaşte că, la caz, contractului de credit nr. ***** din data de 18.11.2021, care se afla în curs de realizare la data intrării în vigoare a Legii citate supra, îi sunt opozabile prevederile referitor la aplicarea limitei respective la rata dobânzii şi la plăţile aferente creditelor. De asemenea, CNPF într-un mod eronat concluzionează în răspunsul său că „normele precitate urmau a fi aplicate situaţiilor juridice în curs de realizare (norme tranzitorii) începând cu 20.06.2020, cu sau fără modificarea contractelor corespunzătoare, în ceea priveşte creanţele ce urmează a fi încasate (Art. XV alin.(2) din Legea nr. 23/2020). În acest sens, reieşind din valoarea debursată debitorului (300 000,00 lei), prevederile tranzitorii nu puteau fi aplicate.”

Reclamantul precizează că, Contractul de credit nr.***** din 18.11.2021 este unul de consum, în cererea de acordare a creditului a menţionat faptul că acesta a fost solicitat pentru necesităţi personale şi nu a fost contractat pentru necesităţi de afaceri, astfel, Popa Nelu este o persoană fizică-consumator în coraport cu creditorul OCN „Microinvest” SRL.

Remarcă, că legea şi anume art. V alin. (1) din Legea nr.93 din 07.04.2022 nu a condiţionat aplicarea modificărilor la Legea privind contractelor de credit pentru consumatori a situaţiilor în curs de realizare în funcţie de mărimea soldului creditului. Respectiv, în mod evident de prevederile art. V alin. (1) din Legea nr.93 din 07.04.2022 urmează să beneficieze toţi.

Reiterează că, de către CNPF au fost vătămate drepturile lui Popa Nelu și anume: - dreptul prevăzut de art. 15 alin. (7) lit. a) din Legea privind contractele de credit pentru consumator, de a nu i se aplica şi solicita din partea creditorului a unei penalităţi mai mare de 0,04% din valoarea totală a creditului pentru o zi de credit; - dreptul prevăzut de art. (9) Legea privind contractele de credit pentru consumator, potrivit căruia în cazul încălcării prevederilor alin. (7) sau (8), creditorul are dreptul să solicite doar restituirea sumei iniţiale debursate conform contractului de credit acordat, fără revendicarea altor plăţi prevăzute în contract (inclusiv dobânda, comisioanele, taxele, penalităţile, dobânzile de întârziere şi orice alt tip de plăţi); - dreptul prevăzut de art. (9^1) din Legea privind contractele de credit pentru consumator, prin care

autoritatea de supraveghere solicită restituirea de către creditor a tuturor plăţilor prevăzute în contract (care includ dobânda, comisioanele, taxele, penalităţile, dobânzile de întârziere şi orice alt tip de plată), cu excepţia sumei iniţiale debursate conform contractului de credit, în cazul încălcării prevederilor alin. (7) și/sau (8).

Cu privire la explicațiile ONC „Microinvest" SRL în cadrul procedurii administrative, menționează că, ONC „Microinvest" SRL a dus în eroare CNPF indicând că prevederile Legii nr. 202 din 12.07.2013 cu privire la contractele de credit pentru consumatori nu sunt aplicabile speţei date, dar sunt aplicabile doar prevederile art. V alin.(1) din Legea nr.93 din 07.04.2022, potrivit căreia „Microinvest" SRL ar fi în drept să solicite din contul lui Popa Nelu creanţă prin aplicarea produsului 0,177% aplicat soldului creditului rămas la expirarea termenului de 2 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, şi numărul de zile râmase până la scadenţa contractului de credit. Or, coeficientul 0,177% este format din maximul dobânzii contractuale care îl poate solicita creditorul de la persoană fizică consumator şi maximul din alte plăţi aferente(comisioane, taxe, penalităţi, dobânzi de întârziere şi orice alt tip de plată) cu excepţia dobînzii contractuale în mărime mai mare 0,04 % din valoarea totală a creditului care pot fi percepute din contul persoanei fizice consumator. Legiutorul indică la art. 15 alin. (7) lit. a) din Legea privind contractele de credit pentru consumatori că, creditorul poate solicita maxim 50 % dobândă contractuală anuală şi pentru alte plăţi creditorul nu poate solicita mai mult de 0,04 % din valoarea creditorului pentru o zi de credit. Respectiv, prin formula 50% (dobândă maxim anuală) / 365 zile = 0,137 % (dobânda maxim pentru o zi) + 0,04 % (alte plăţi pe care creditorul le poate solicita pentru o zi de credit) se ajunge la coeficientul de 0,177%.

Prin urmare, reclamantul susține că, coeficientul de 0,177% care poate fi solicitat de creditor din contul debitorului ca urmare a intrării în vigoare a Legea nr.93 din 07.04.2022 nu este un drept absolut al creditorului, acest drept absolut al creditorului urmează a fi divizat în: - dreptul creditorului conform Legii cu privire la contractele de credit pentru consumatori să solicite achitarea unei dobânzi anuale în mărime de maxim 50 % anual; - dreptul creditorului conform Legii cu privire la contractele de credit pentru consumatori să solicite (în prezentei speţei) penalitate în cuantum numai mult decât 0.04 % din valoarea totală de credit pentru o zi de credit.

Consemnează că, de fapt, OCN „Microinvest" SRL, în poziţia sa de apărare, a reuşit să creeze o confuzie ce ţine de cuantumul penalităţii maxim stabilit de lege în mărime de 0,04 % din valoarea totală a creditorului pentru o zi de credit, iar ca urmare CNPF a luat o decizie ilegală în situaţia în care Popa Nelu a prezentat calcul că penalitatea maxim ce putea fi încasată pe zi era de 120 zile, pe când OCN „Microinvest" SRL solicită încasarea mai mult de 900 lei pentru o zi de credit.

Aşadar, reclamantul sonsideră că, CNPF ca autoritate de supraveghere, a eşuat să constate că terţul OCN „Microinvest" SRL a extins dreptul său de a solicita penalitate mai mult de 0,04% din valoarea soldului de credit pentru o zi de credit din contul lui Popa Nelu.

Indică, că la 22 decembrie 2023, s-a adresat cu cerere prealabilă către CNPF, solicitând anularea deciziei CNPF cu nr. 15-5/3382 din 23.11.2023 și emiterea unui act administrativ individual prin care creditorul OCN „Microinvest" SRL să fie obligat să restituie debitorului Popa Nelu plăţile efectuate care include dobânda contractuală, comision unic de acordare a creditului, comision de utilizare a creditului în sumă totală de 112 611,28 lei, ca urmare a constatării încălcării art. 15 alin. (7) lit. a) din Legea privind contractele de credit pentru consumator. Însă, prin hotărârea CNPF din 09.01.2024 cererea prealabilă a fost respinsă ca fiind inadmisibilă.

Astfel, reclamantul solicită: anularea răspunsului Comisiei Naţionale a Pieţei Financiare nr. 15-5/3382 din 23.11.2023 și obligarea Comisiei Naţionale a Pieţei Financiare să emită unui act administrativ individual prin care OCN „Microinvest” SRL să fie obligat să restituie lui Popa Nelu plăţile efectuate, care includ dobândă contractuală, comision unic de acordare a creditului, comision de utilizare a creditului, în sumă totală de 112 611,28 lei, ca urmare a constatării încălcării art. 15 alin. (7) lit. a) din Legea privind contractele de credit pentru consumator şi art. V alin. (1) din Legea nr.93 din 07.04.2022.

Referința pârâtului Comisia Națională a Pieței Financiare: În apărarea sa pârâtul a înaintat referință, solicitând declararea ca inadmisibilă a acțiunii în contencios administrativ înaintate de către Popa Nelu.

În motivarea referinței, pârâtul indică, că în data de 31.10.2023 a fost inițiată procedura administrativă în baza petiției depuse de Popa Nelu, prin care s-a solicitat controlul respectării de către ONC „Microinvest” SRL a prevederilor art.15 alin.(7) lit.a) din Legea nr.202/2013 privind contractele de credit pentru consumatori, aferent contractului de credit nr. ***** din data de 18.11.2021.

Menționează că, urmare a investigațiilor efectuate în cadrul procedurii administrative, a analizei materialelor/probelor prezentate de către participanții la procedură, CNPF, prin scrisoarea nr.15-5/3382 din data de 23.11.2023, s-a expus asupra cererii, totodată notificând petiționarul despre finalizarea procedurii administrative.

Notează că, în data de 22.12.2023 în cadrul CNPF a fost înregistrată cererea prealabilă depusă de Popa Nelu, prin care s-a solicitat anularea deciziei CNPF cu nr. 15-5/3382 din 23.11.2023 și emiterea unui act administrativ individual prin care creditorul OCN „Microinvest” SRL să fie obligat să restituie debitorului Popa Nelu plăţile efectuate care include dobânda contractuală, comision unic de acordare a creditului, comision de utilizare a creditului în sumă totală de 112 611,28 lei, ca urmare a constatării încălcării art. 15 alin. (7) lit. a) din Legea privind contractele de credit pentru consumator. Prin hotărârea CNPF nr.1/1 din 09.01.2024 cererea prealabilă a fost respinsă ca fiind inadmisibilă.

Autoritatea pârâtă subliniază că, condiția esențială și definitorie a admisibilității acțiunii în contencios administrativ este însăși natura actului contestat. Astfel, întru respectarea rigorilor stabilite pentru admisibilitatea acțiunii, se reclamă existența unui act administrativ individual defavorabil comunicat destinatarului.

Precizează că, de jure, din totalitatea manifestărilor de voință ale autorităților publice, menționate la art.5 din Codul administrativ, doar actele administrative individuale învederează nemijlocit, în concreto, drepturile și obligațiile persoanelor. Prin urmare, caracterul executoriu al actelor administrative individuale este definitoriu întru stabilirea capacității acestuia de a produce efecte juridice, astfel cum este prevăzut la art.10 alin.(1) Cod administrativ, care prevede că, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Consideră că, în condițiile enunțate, acțiunea în contencios administrativ poate fi înaintată doar în contextul existenței unei măsuri oficiale executorii care este aptă de a vătăma un drept sau o libertate stabilită de lege. În cazul în care activitatea autorității publice, cu efect în exterior, nu prezumă careva repercusiuni asupra beneficiarului, în sensul vătămării unui drept sau libertăți, acțiunea urmează a fi declarată inadmisibilă.

Relevă că, potrivit art.15 Cod administrativ, operațiunile administrative sunt manifestările de voință sau activitățile autorităților publice care nu produc ca atare efecte juridice. Prin urmare, operațiunile administrative nu pot constitui, de sine stătător, obiectul unei acțiuni în justiție decât dacă sunt executorii. Or, legiuitorul a stabilit expres imposibilitatea contestării operațiunilor administrative, altele decât cele executorii, întrucât respectivele nu au o proiecție externă, atribuită subiectului nemijlocit.

În opinia autorității pârâte, scrisoarea nr.15-5/3382 din 23.11.2023 nu comportă un caracter executoriu, or aceasta finalizează procedura administrativă prin informarea petentului despre rezultatele cercetării stării de fapt realizate de către autoritate. În acest sens, procedura administrativă nu produce, de sine stătător, efecte juridice, nefiind aptă de a încălca drepturi sau stabili obligații pentru reclamant. Așadar, scrisoarea contestată nu reprezintă un act administrativ individual în sensul art.10 alin.(1) Cod administrativ.

Invocând prevederile art.39 alin.(2), 20, 17, 189 Cod administrativ, pârâtul specifică, că condiția inerentă formulării unei pretenții în ordinea contenciosului administrativ este existența dreptului vătămat prin activitatea administrativă. Or, lipsa caracterului coercitiv al scrisorii nr.15-5/3382 din 23.11.2023 relevă imposibilitatea identificării unui prejudiciu cauzat de către autoritate.

Pârâtul remarcă, că pentru a contesta activitatea autorității publice de resort, persoana trebuie să justifice un drept al său încălcat prin actul contestat, or, autoritatea publică, în conformitate cu prevederile Codului administrativ, acționează în regim de putere publică și asigură politicile statului în domeniul pentru care a fost desemnată responsabilă de către legiuitor. Activitatea autorității publice trebuie să fie una fermă, ia acțiunile întreprinse de acesta nu pot fi contestate de oricine, or, s-ar impune o ineficiență și lipsă de putere a actelor emise. Contestațiile împotriva acțiunilor CNPF trebuie să fie reale i nu formale, să demonstreze drepturile, libertățile și interesele încălcate.

Respectiv, în contextul neîntrunirii condiției esențiale aferent înaintării acțiunii în contencios administrativ (existența unui act administrativ individual care să prejudicieze reclamantul), pârâtul constată lipsa a priori a dreptului vătămat.

Prin urmare, conchide că, în contextul imposibilității stabilirii unui drept vătămat prin activitatea administrativă (prin notificarea prevederilor dintr-o normă regulamentară, care stabilește incidența temeiului de pierdere a valabilității aprobării), devin aplicabile prevederile art.207 alin.(2) Cod administrativ, care statuează că, acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când: e) reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art.17.

<u>În cadrul dezbaterilor judiciare</u>, în temeiul art. 218 Cod administrativ al RM, art. art. 211, 213, și art. 233 Cod de procedură civilă al RM:

În ședința de judecată, reclamantul Popa Nelu nu s-a prezentat, fiind reprezentat de avocatul ales, Lungu Alexandru, care a susținut în fapt și drept cererea de chemare în judecată, solicitând admiterea integrală a acțiunii în contencios administrativ.

Reprezentantul autorității publice pârâte, Cucu Corina, în ședința de judecată a solicitat respingerea acțiunii în contencios administrativ ca fiind inadmisibilă, în baza circumstanțelor de fapt și drept expuse în referință, inter alia, respingerea ca neîntemeiată a acțiunii în contencios administrativ.

Reprezentantul terțului ONC „Microinvest” SRL în ședința de judecată nu s-a prezentat, a depus cerere de examinare a cauzei în lipsa sa (f.d.56-58). Astfel, ținând cont de faptul că partea neprezentă în ședință de judecată a fost citat despre examinarea cauzei, instanța de

judecată a dispus în temeiul art. 218 lit. d) Cod administrativ, examinarea cauzei în lipsa acestuia.

Admisibilitatea acțiunii în contencios administrativ:

În fapt și în drept, obiectul acțiunii în contencios administrativ îl constituie acțiunea în contencios administrativ înaintată de Popa Nelu către Comisia Națională a Pieței Financiare, terț OCN „Microinvest" SRL, cu privire la anularea deciziei de soluționare a cererii prealabile nr.15-5/3382 din 23 noiembrie 2023, depuse împotriva hotărârii CNPF nr. 1/1 din 09 ianuarie 2024, și obligarea autorității publice să emită act administrativ individual favorabil.

În drept, instanța de judecată reține că, în temeiul art. 17 din Codul administrativ, **drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.**

În temeiul art. 189 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, **orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.** O acțiune în contencios administrativ poate fi înaintată și atunci cînd **autoritatea publică nu a soluționat în termen legal o cerere.**

În temeiul art. 206 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, o acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acțiune în contestare); b) obligarea autorității publice să emită un act administrativ individual (acțiune în obligare); c) impunerea la acțiune, la tolerare a acțiunii sau la inacțiune (acțiune în realizare); d) constatarea existenței sau inexistenței unui raport juridic ori nulității unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acțiune în constatare); sau e) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acțiune de control normativ).

Acțiunea în constatare prezumă existența unui interes îndreptățit pentru constatarea solicitată. Acțiunea în constatare nu poate fi înaintată dacă reclamantul își poate sau și-ar putea revendica drepturile printr-o altă acțiune prevăzută la alin. (1), cu excepția situației cînd se urmărește constatarea nulității unui act administrativ individual sau normativ.

În temeiul art. 207 alin. (1) din Codul administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sînt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

În temeiul art. 207 alin. (2) din Codul administrativ, acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special cînd: a) există o hotărîre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept; b) există o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras acțiunea într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept sau că între parți s-a încheiat o tranzacție de împăcare; c) la aceeași sau la altă instanță de judecată se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept;

d) acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 209; e) reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17; f) nu sînt întrunite condițiile prevăzute la art. 208 CA – procedura prealabilă; g) acțiunea a fost depusă de o persoană fără împuterniciri în acest sens;

h) cererea de chemare în judecată nu corespunde cerințelor prevăzute la art. 211 alin. (1) și (2) și art. 212 alin. (1) și reclamantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanța de judecată.

În temeiul art. 209 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, acțiunea în contestare și acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluționarea acesteia; b) data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă. Prevederile art.165 alin. (1) referitoare la nesoluționarea în termen se aplică corespunzător.

Dacă informația cu privire la exercitarea căilor de atac nu se conține în actul administrativ individual sau în decizia cu privire la cererea prealabilă ori este indicată incorect, înaintarea acțiunii în contencios administrativ se admite în termen de un an de la comunicarea sau notificarea actului administrativ sau a deciziei cu privire la cererea prealabilă.

Astfel, analizând materialele cauzei civile prin prisma argumentelor participanților la proces, având în vedere faptul că, în prezenta cauză părțile nu au invocat, precum nici nu au probat prin probe pertinente că ar exista o hotărîre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept, că ar exista o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras acțiunea într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept, că între parți s-a încheiat o tranzacție de împăcare sau că, la aceeași sau la altă instanță de judecată se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept, –

Nu sunt temeiuri de a considera că acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 209 din Codul administrativ, a fost respectată procedura prealabilă de adresare în instanța de judecată, acțiunea a fost depusă de către reclamantul poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17 din Codul administrativ, –

Instanța de judecată ajunge la concluzia că, acțiunea în contencios administrativ înaintată de Popa Nelu către Comisia Națională a Pieței Financiare, terț OCN „Microinvest" SRL, cu privire la anularea deciziei de soluționare a cererii prealabile, nr.15-5/3382 din 23 noiembrie 2023, depuse împotriva hotărârii CNPF nr. 1/1 din 09 ianuarie 2024, și obligarea autorității publice să emită act administrativ individual favorabil, întrunește condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ și respectiv, este pasibilă de examinare în fond.

Referitor la argumentele autorității pârâte precum că reclamantul nu poate revendica existența unui drept vătămat în sensul art.17 din Codul administrativ, dat fiind faptul că decizia nr.15-5/3382 din 23 noiembrie 2023 constituie o operațiune administrativă, dar nu un act administrativ individual, instanța de judecată constată că acestea sunt întemeiate pe interpretarea eronată a normelor de drept material.

Ori, în temeiul art. 4 alin.(1) al Legii nr.192/1998, autoritatea Comisiei Naționale se extinde asupra participanților la piața financiară nebancară, care cuprind emitenții de valori mobiliare, participanții profesioniști la piața financiară nebancară și investitorii, precum și asupra subiecților raporturilor ce țin de reglementarea, supravegherea și controlul în domeniul protecției drepturilor consumatorilor.

În temeiul art.4 alin.(2^1) al Legii nr.192/1998, **subiecți ai raporturilor ce țin de reglementarea, supravegherea și controlul în domeniul protecției drepturilor consumatorilor sunt**: a) participanții profesioniști; b) participanții profesioniști pe piața asigurărilor, în sensul Legii nr. 92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare; **c) organizațiile de creditare nebancară**.

În temeiul art.8 lit. q[1]) al Legii nr.192/1998, în scopul realizării obiectivelor sale, Comisia Naţională are următoarele atribuţii **soluționează petițiile, inclusiv prin utilizarea metodelor alternative de soluţionare a litigiilor**.

În temeiul art.20 alin.(1) din Legea nr.192/1998, **în scopul exercitării atribuţiilor sale, Comisia Națională emite decizii sub forma** actelor normative și a **actelor administrative individuale, care se semnează de către preşedinte** sau, în absenţa acestuia, de către vicepreşedintele împuternicit.

În temeiul, art.23 alin.(2) din Legea nr.1/2018 cu privire la organizațiile de creditare nebancară, în scopul reglementării și supravegherii eficiente a activității organizațiilor de creditare nebancară, **autoritatea de supraveghere este împuternicită să aprobe decizii**, să efectueze controale din oficiu și controale pe teren asupra activității organizațiilor de creditare nebancară, să examineze rapoarte, documente contabile și alte documente și informații, condițiile în care își desfășoară activitatea organizațiile de creditare nebancară și respectarea de către acestea a legislației, să întreprindă acțiuni și să emită prescripții în vederea implementării prevederilor prezentei legi și ale actelor normative aferente, precum și să îndeplinească orice alte acțiuni conform prezentei legi și actelor normative ale autorității de supraveghere.

În același context, instanța de judecată reține că, în temeiul art. 5 Cod administrativ, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a **operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea**.

În temeiul art. 10 alin. (1) Cod administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

În temeiul art. 15 Cod administrativ: (1) **Operațiunile administrative sînt manifestările de voință sau activitățile autorităților publice care nu produc ca atare efecte juridice.** (2) Operațiunile administrative pot fi contestate doar concomitent cu actul administrativ individual, cu excepția operațiunilor administrative executorii sau îndreptate împotriva unui terț.

Astfel, deoarece cererea consumatorului a fost examinată și respinsă în fond prin hotărârea CNPF nr. 1/1 din 09 ianuarie 2024, care constituie în sine act administrativ individual defavorabil, prin care autoritate a respins cererea consumatorului Popa Nelu privind acordarea avantajului solicitat, respectiv decizia de soluționare a cererii prealabile, constituie acte administrative individuale defavorabile pasibile de a fi contestate în ordinea contenciosului administrativ, reieșind inclusiv din natura acțiunii înaintate, în principal, în obligarea autorității publice să emită act administrativ individual favorabil.

Aprecierea instanţei de judecată cu privire la **fondul acțiunii în contencios administrativ:** Audiind explicațiile participanților la proces, examinând circumstanțele de fapt și drept invocate prin prisma probelor pertinente și concludente administrate în proces, instanța de judecată ajunge la concluzia **să respingă ca neîntemeiată acțiunea în contencios administrativ** înaintată de Popa Nelu către Comisia Națională a Pieței Financiare, terț OCN „Microinvest" SRL, având în vedere argumentele reținute *infra.*

Obiectul juridic al acțiunii în contencios administrativ îl constituie cererea de chemare în judecată înaintată de Popa Nelu împotriva Comisiei Naționale a Pieței Financiare, terț OCN „Microinvest" SRL, cu privire la anularea deciziei de soluționare a cererii prealabile nr.15-5/3382 din 23 noiembrie 2023, depuse împotriva hotărârii CNPF nr. 1/1 din 09 ianuarie 2024, și

obligarea autorității publice să emită act administrativ individual favorabil, **care constituie acțiune în obligare.**

Astfel, în fapt, apreciind obiectiv explicațiile participanților la proces în coroborare cu înscrisurile administrate și cercetate nemijlocit în ședința de judecată, pertinente și concludente pentru judecarea completă și obiectivă a cauzei prin prisma prevederilor art. art. 117 – 122 și art. 130 CPC, instanța de judecată constată că, la 18 noiembrie 2021, Popa Nelu a contractat de la ONC „Microinvest" SRL un credit pentru necesități personale, în sumă de 300000 lei, pe un termen de 24 luni, cu rata dobânzii pentru utilizarea creditului 17,85% anual (fixă). (f.d.4-6 dosar administrativ)

Conform pct.6.1 al contractului de credit nr.***** din 18.11.2021, pentru neachitarea în termen a creditului, creditorul este în drept să calculeze, iar debitorul va achita creditorului o penalitate în mărime de 1.00% din suma creditului restant, calculată pentru fiecare zi de întârziere, începând cu prima zi de restanță și până la inclusiv data achitării definitive a plății.

De asemenea, potrivit pct.1.4.1 al contractului, debitorul se obliga să achite și un comision de utilizare (administrare) a creditului în mărime de 0,30% lunar, care se calculează zilnic, din soldul creditului tras și utilizat din cadrul liniei de credit, începând cu data următoare datei eliberării creditului și până la ziua rambursării integrale a acestuia (inclusiv).

Conform graficului de rambursare, achitarea ratelor la credit urma a fi efectuată la 05.09.2023, 05.10.2023 și 20.11.2023 a câte 100000 lei. (f.d.3 dosar administrativ)

La 06 octombrie 2023, ONC „Microinvest" SRL a expediat în adresa debitorului Popa Nelu avizul de executare, potrivit căruia la data de 06.10.2023 suma datorată a obligației garantate prin gaj constituia 333702,71 lei, dintre care: 297906,98 lei soldul total al împrumutului (creditului), 3698,55 lei dobânda aferentă contractului de împrumut (credit), 31351,17 penalitățile calculate conform prevederilor contractului de împrumut (credit), 746,01 lei comision calculat conform prevederilor contractului de împrumut (credit), de asemenea cheltuielile aferente expedierii și înregistrării avizului de executare. (f.d.2 dosar administrativ)

La 31 octombrie 2023, Popa Nelu s-a adresat cu plângere la Comisia Națională a Pieței Financiare, în calitate de autoritate de supraveghere privind respectarea legislației în domeniul contractelor de credit pentru consumatori, solicitând inițierea procedurii administrative privind controlul respectării de către OCN „Microinvest" SRL a prevederilor art.15 alin.(7) lit.a) din Legea privind contractele de credit pentru consumator, în coraport cu debitorul Popa Nelu, ce reies din relațiile aferente Contractului de credit nr.***** din 18.11.2021; precum și obligarea OCN „Microinvest" SRL de a restitui debitorului Popa Nelu plățile efectuate care includ dobânda contractuală, comision unic de acordare a creditului, comision de utilizare a creditului în sumă totală de 112611,28 lei. (f.d.7-8 dosar administrativ)

În plângerea înaintată, Popa Nelu a invocat modificările operate prin Legea nr.93 din 07.04.2022 (în vigoare din 29.05.2022), la Legea nr.202/2013 privind contractele de credit pentru consumatori, susținând că ONC „Microinvest" SRL încalcă prevederile legislației în vigoare ce țin de limita maximă a plăților sub formă de comisioane, penalități aferente ce nu pot depăși 0,04% din valoarea totală a creditului. Or, potrivit art.15 alin.(7) lit.a) din Legea nr.202/2013, se interzice aplicarea ratei dobânzii de credit anuale specificate în contractul de credit dacă aceasta depăşeşte 50%, iar toate celelalte plăţi aferente (comisioane, taxe; penalităţi, dobânzi de întârziere şi orice alt tip de plată), cu excepţia dobânzii, pe o zi de credit depăşesc 0,04% din valoarea totală a creditului. Totodată, potrivit art.V din Legea nr.93 din 07.04.2022 (în vigoare din 29.05.2022), prevederile art II punctul 1 din lege, care ţin de aplicarea limitei la rata dobânzii şi a celorlalte plăţi aferente, se vor aplica situaţiilor juridice în curs de realizare, cu sau

fără modificarea contractelor corespunzătoare, în ceea ce priveşte creanţele ce urmează a fi încasate, prin calcularea produsului dintre 0,177%, aplicat soldului creditului rămas la expirarea termenului de 2 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, şi numărul de zile rămase până la scadenţa contractului de credit/leasing financiar.

Prin dispoziția nr.248 din 01.11.2023, Comisia Națională a Pieței Financiare a dispus atragerea, din oficiu, în procedura administrativă inițiată la plângerea lui Popa Nelu, a ONC „Microinvest" SRL, cu suspendarea procedurii administrative până la prezentarea de către ONC „Microinvest" SRL a înscrisurilor solicitate. (f.d.9-10 dosar administrativ)

La 09 noiembrie 2023, ONC „Microinvest" SRL a expediat la adresa electronică a CNPF actele eferente relațiilor de credit cu debitorul Popa Nelu, precum și explicațiile relevate la plângerea depusă de acesta. (f.d.18-36 dosar administrativ)

Astfel, în explicațiile prezentate, ONC „Microinvest" SRL a indicat că până la inițierea raporturilor de credit cu Popa Nelu (contract nr.***** din 18.11.2021), compania a respectat totalitatea formalităților atât precontractuale, cât și contractuale, prevăzute de actele normative în vigoare ce reglementează relațiile cu consumatorii. Până la semnarea contractului debitorului i-au fost aduse la cunoștință caracteristicile esențiale ale produsului de creditare, precum și consecințele neonorării clauzelor contractuale, fapt confirmat prin declarațiile semnate de debitor la încheierea contractului de credit. Anterior semnării contractului de credit, debitorului i-a fost prezentată în formă scrisă informația precontractuală care cuprinde costurile creditului, principalele caracteristici, precum i alte acte juridice. La momentul semnări contractului, părțile au stabilit modalitatea rambursării contractului conform anexei B1 – graficul de rambursare.

Referitor la poziția de apărare a consumatorului Popa Nelu în plângerea înaintată, ONC „Microinvest" SRL a menționat că, în speță, prevederile Legii nr.202 din 12.07.2013 privind contractele de credit pentru consumatori, în partea în care a fost interzisă aplicarea costurilor, cu excepția dobânzii, într-un cuantum ce pentru o zi de credit depășește 0,04% din valoarea totală a creditului, nu sunt aplicabile, ori pentru situațiile juridice în curs de realizare, legiuitorul a prevăzut o normă specială, prevăzută la art.V alin.(1) din Legea nr.93 din 07.04.2022, potrivit căreia, prevederile art.I punctul 3, ale art.II punctul 1 și ale art.IV punctul 3, care țin de aplicarea limitei la rata dobânzii și a celorlalte plăți aferente se vor aplica situațiilor juridice în curs de realizare, cu sau fără modificarea contractelor corespunzătoare, în ceea ce privește creanțele ce urmează a fi încasate, prin calcularea produsului dintre 0,177%, aplicat soldului creditului rămas la expirarea termenului de 2 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, şi numărul de zile rămase până la scadenţa contractului de credit/leasing financiar.

ONC „Microinvest" SRL a relevat pertinența la caz a hotărârii CNPF nr.36/17 din 26.07.2022, prin care a fost aprobată opinia consultativă către organizațiile de creditare nebancară privind aplicarea prevederilor Legii nr.93/2022 privind modificarea actelor normative.

Reprezentanții ONC „Microinvest" SRL au participat la procedura de audiere desfășurată în data de 17 noiembrie 2023, pe marginea circumstanțelor invocate de Popa Nelu în plângerea din 31.10.2023, precizând că prevederile contractuale au fost ajustate cerințelor Legii privind protecția consumatorilor și Legii nr.202 din 12.07.2013 privind contractele de credit pentru consumatori. (f.d.45-46 dosar administrativ)

Prin decizia nr.15-5/3382 din 23.11.2023, Comisia Națională a Pieței Financiare a notificat despre finalizarea procedurii administrative inițiate în baza plângerii depuse de Popa Nelu la 31.10.2023. Totodată, autoritatea publică a specificat că, în data de 20.04.2020 a intrat în vigoare Legea nr.23/2020 pentru modificarea unor acte legislative, care stabilește unele restricții ce vizează valoarea totală a plăților aferente unui contract de credit.

Astfel, autoritatea relevă că, potrivit art.15 alin.(7) din Legea nr.202/2013 privind contractele de credit pentru consumatori, se interzice aplicarea oricăror plăți (inclusiv dobânzi, comisioane, taxe, penalități, dobânzi de întârziere şi orice alt tip de plăți) aferente unui contract de acordare a creditului pentru consumator pe un termen mai mic de 2 ani și/sau în care suma inițială debursată este de până la 50 de mii de lei (pentru linia de credit, valoarea de referință se va considera suma maximă stabilită în contractul de credit), a căror valoare totală să depășească valoarea debursată conform contractului respectiv sau valoarea de intrare a bunului în contractul de leasing financiar. Normele precitate urmau a fi aplicate situațiilor juridice în curs de realizare (norme tranzitorii) începând cu 20.06.2020, cu sau fără modificarea contractelor corespunzătoare, în ceea ce privește creanțele ce urmează a fi încasate (art.XV alin.(2) din Legea nr.23/2020). În acest sens, reieșind din valoarea debursată debitorului Popa Nelu (300000 lei), prevederile tranzitorii nu puteau fi aplicate.

Notează că, prin art. V alin.(1) din Legea nr.93/2022 pentru modificarea unor acte normative (în vigoare din 29.05.2022) au fost stabilite unele limitări privind calcularea dobânzii și a celorlalte plăți aferente, și anume „se vor aplica situațiilor juridice în curs de realizare, cu sau fără modificarea contractelor corespunzătoare, în ceea ce privește creanțele ce urmează a fi încasate, prin calcularea produsului dintre 0,177%, aplicat soldului creditului rămas la expirarea termenului de 2 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, şi numărul de zile rămase până la scadenţa contractului de credit/leasing financiar".

Subliniază că, la caz, contractului de credit nr.***** din data de 18.11.2021, care se afla în curs de realizare da data intrării în vigoare a Legii citate, îi sunt opozabile prevederile referitor la aplicarea limitei respective la rata dobânzii și la plățile aferente creditelor. Verificarea corespunderii prevederilor contractuale cu prescripțiile legale citate relevă că obligația de transparență a fost respectată, iar la calcularea datoriei contractuale, creditorul a respectat prevederile legale, nefiind depășite limitele stabilite de lege. (f.d.47-47 dosar administrativ)

În data de 22 decembrie 2023, Popa Nelu s-a adresat cu cerere prealabilă către Comisia Națională a Pieței Financiare, solicitând anularea deciziei nr.15-5/3382 din 23.11.2023 și emiterea actului administrativ individual favorabil prin care ONC „Microinvest" SRL să fie obligat să-i restituie lui Popa Nelu plățile efectuate, care includ dobânda contractuală, comision unic de acordare a creditului, comision de utilizare a creditului, în sumă totală de 112611,28 lei, ca urmare a constatării încălcării art.15 alin.(7) lit. a) din Legea privind contractele de credit pentru consumatori. (f.d.55-56 dosar administrativ)

Nefiind de acord cu decizia autorității publice asupra cererii privind emiterea actului administrativ individual favorabil, la 08 februarie 2024, Popa Nelu s-a adresat în instanța de judecată cu prezenta acțiune în contencios administrativ. (f.d.5-13)

În drept, în temeiul art. 277 – 278 din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, orice persoană care se consideră vătămată într-un drept, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluţionare în termen legal a unei cereri se poate adresa instanţei judecătoreşti competente pentru anularea actului, repunerea în drept şi repararea prejudiciului.

Acţiunile în contenciosul administrativ se examinează de instanţele judecătoreşti respective conform normelor generale ale prezentului cod, cu excepţiile şi completările stabilite de legislaţia contenciosului administrativ.

În temeiul art. 195 Cod administrativ al RM, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu exceptia art. 169–171.

În temeiul art. 224 alin. (1) din Codul administrativ, examinînd acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărîri: a) în baza unei acțiuni în contestare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual, precum și o eventuală decizie de soluționare a cererii prealabile, dacă acestea sînt ilegale și prin ele reclamantul este vătămat în drepturile sale;

b) în baza unei acțiuni în obligare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual de respingere a solicitării sau o eventuală decizie adoptată în procedura prealabilă și obligă autoritatea publică să emită un act administrativ individual, dacă revendicarea pretenției reclamantului de emitere a actului este întemeiată; c) în baza unei acțiuni în realizare, obligă la acțiune, tolerare sau inacțiune, dacă o astfel de pretenție a reclamantului este întemeiată; d) în baza unei acțiuni în constatare, constată existența sau inexistența unui raport juridic ori nulitatea unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ, dacă raportul juridic există sau, respectiv, nu există ori actul administrativ individual sau contractul administrativ este nul; e) în baza unei acțiuni de control normativ, anulează în tot sau în parte actul administrativ normativ, dacă acesta este ilegal, sau constată nulitatea acestuia, dacă acesta este nul;

f) respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sînt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărîri prevăzute la lit. a)–e).

În temeiul art. 225 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, instanța de judecată nu este competentă să se pronunțe asupra oportunității unui act administrativ.

Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar se limitează la faptul dacă autoritatea publică: a) și-a exercitat dreptul discreționar; b) a luat în considerare toate faptele relevante; c) a respectat limitele legale ale dreptului discreționar; d) și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege.

În temeiul art.225 alin.(4) din Codul administrativ, alte limitări ale examinării judiciare în cauzele de contencios administrativ sînt reglementate expres prin legi speciale.

În temeiul art. 93 alin. (1) – (3) din Codul administrativ, (1) **fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția**, (2) prin derogare de la prevederile alin. (1), **fiecare participant probează faptele atribuite exclusiv sferei sale**, iar (3) reglementări suplimentare sau derogatorii sînt admisibile doar în baza prevederilor legale.

Având în vedere circumstanțele de fapt constatate și normele de drept aplicabile, instanța de judecată ajunge la concluzia să respingă ca neîntemeiată acțiunea în contencios administrativ înaintată de Popa Nelu către Comisia Națională a Pieței Financiare, terț OCN „Microinvest" SRL, cu privire la anularea deciziei de soluționare a cererii prealabile nr.15-5/3382 din 23 noiembrie 2023, depuse împotriva hotărârii CNPF nr. 1/1 din 09 ianuarie 2024, și obligarea autorității publice să emită act administrativ individual favorabil.

Ori, în temeiul art.1 alin.(1) al Legii nr.192/1998 privind Comisia Națională a Peiței Financiare, Comisia Naţională a Pieţei Financiare este o autoritate publică autonomă, responsabilă faţă de Parlament, care, în exercitarea atribuţiilor sale, este învestită cu putere de decizie, de dispensă, de interdicţie, de intervenţie, de control şi de sancţionare, în limitele stabilite de legislaţie.

În temeiul art.3 al Legii nr.192/1998, Comisia Naţională are drept obiective de bază asigurarea stabilităţii, transparenţei, siguranţei şi eficienţei pe piața de capital și în raport cu fondurile de pensii facultative și cu organismele de plasament colectiv, prevenirea riscurilor sistemice şi a manipulării pe piața de capital, precum și protejarea drepturilor consumatorilor de servicii financiare, în limitele stabilite de legislație.

În temeiul art.4 alin.(1) al Legii nr.192/1998, autoritatea Comisiei Naționale se extinde asupra participanților la piața financiară nebancară, care cuprind emitenții de valori mobiliare, participanții profesioniști la piața financiară nebancară și investitorii, precum și asupra subiecților raporturilor ce țin de reglementarea, supravegherea și controlul în domeniul protecției drepturilor consumatorilor.

În temeiul art.4 alin.(2^1) al Legii nr.192/1998, **subiecți ai raporturilor ce țin de reglementarea, supravegherea și controlul în domeniul protecției drepturilor consumatorilor sunt**: a) participanții profesioniști; b) participanții profesioniști pe piața asigurărilor, în sensul Legii nr. 92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare; **c) organizațiile de creditare nebancară**.

În temeiul art.4 alin.(5) al Legii nr.192/1998, în exercitarea atribuţiilor şi împuternicirilor sale, stabilite de prezenta lege şi de actele legislative specifice fiecărui domeniu supravegheat, Comisia Naţională nu va fi îngrădită de nicio altă autoritate.

În temeiul art.8 al Legii nr.192/1998, **în scopul realizării obiectivelor sale, Comisia Naţională are următoarele atribuţii**:

b) exercită, în limitele stabilite de legislație, prerogativele legale privind reglementarea, supravegherea și controlul pieţei financiare prin adoptarea de decizii şi dispunerea de măsuri executorii pentru participanţii la piaţa financiară nebancară și pentru subiecții prevăzuți la art. 4 alin. (2^1) lit. b)–e), de asemenea efectuează, la cerere sau din oficiu, interpretarea oficială a deciziilor proprii;

f^1) desfășoară activități de control în raport cu participanții profesioniști și cu subiecții prevăzuți la art.4 alin. (2^1) lit. b)–e), în limitele competenței, conform procedurii stabilite prin actele sale normative;

q^1) **soluționează petițiile, inclusiv prin utilizarea metodelor alternative de soluţionare a litigiilor**;

t) realizează alte atribuții potrivit cadrului normativ ce reglementează activitatea subiecților supravegheați.

Conform art.20 alin.(1) din Legea nr.192/1998, **în scopul exercitării atribuţiilor sale, Comisia Națională emite decizii sub forma** actelor normative și a **actelor administrative individuale, care se semnează de către preşedinte** sau, în absenţa acestuia, de către vicepreşedintele împuternicit.

(1^1) Suspendarea procedurii administrative, reluarea procedurii administrative, prelungirea termenului procedurii administrative, conexarea procedurilor administrative, atragerea terților în procedură administrativă, declararea procedurii administrative ca finalizată în cazurile retragerii petiției, constatarea renunțării tacite la procedura administrativă, precum și restituirea petiției în cazul în care aceasta nu ține de competența Comisiei Naționale, iar din conținutul petiției nu poate fi identificată o altă autoritate competentă, pot fi dispuse de către președinte sau, în absența acestuia, de către vicepreședintele împuternicit.

Potrivit art.22 alin.(3) din Legea nr.192/1998, actele administrative individuale emise de către Comisia Naţională se comunică destinatarilor contra semnătură sau prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire. Comunicarea prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire se efectuează la domiciliul sau la sediul persoanei, după caz. Dacă comunicarea actului nu este posibilă prin niciuna dintre modalităţile prevăzute în prezentul alineat, inclusiv în cazul în care destinatarul refuză luarea de cunoştinţă, actul se consideră comunicat dacă este disponibil la sediul Comisiei Naționale. În acest din urmă caz, drept dovadă a comunicării actului administrativ individual serveşte comunicatul oficial al Comisiei Naţionale privind

disponibilitatea acestui act la sediul Comisiei Naţionale, care se publică în termen de 10 zile pe pagina web oficială a Comisiei Naţionale şi în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, iar data intrării în vigoare a acestuia este considerată data publicării comunicatului oficial în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Potrivit art.23 alin.(1) din Legea nr.192/1998, actele Comisiei Naţionale sunt supuse controlului de legalitate în instanţele de judecată conform procedurii stabilite de Codul administrativ și normelor prezentei legi numai după contestarea acestora la Comisia Națională, în ordinea procedurii prealabile, în termen de 30 de zile de la comunicare. Dispoziţiile Codului administrativ și ale altor legi pot fi aplicate în cazurile de contestare a actelor Comisiei Naționale doar în măsura în care nu contravin normelor stabilite de prezenta lege.

Prin Legea nr.93 din 07.04.2022 pentru modificarea unor acte normative (în vigoare la 29.05.2022), art.II pct.1, au fost operate modificări la Legea nr.202/2013 privind contractele de credit pentru consumatori, și anume art.15.

Astfel, în temeiul art. 15 alin. (7) Legea nr. 202/2013 privind contractele de credit pentru consumatori (în vigoare la 29.05.2022), se interzice:

a) aplicarea ratei dobânzii de credit anuale specificate în contractul de credit dacă aceasta depășește 50%, iar toate celelalte plăți aferente (comisioane, taxe, penalități, dobânzi de întârziere și orice alt tip de plată), cu excepția dobânzii, pe o zi de credit depășesc 0,04% din valoarea totală a creditului;

b) stabilirea costului total al creditului (care include dobânzi, comisioane, taxe, penalități, dobânzi de întârziere și orice alt tip de plată) mai mare decât valoarea debursată conform contractului respectiv (sau valoarea de intrare a bunului în contractul de leasing financiar), credit care nu este destinat achiziționării, construcției sau renovării (modernizării) unei locuințe garantate cu un bun imobil în vederea asigurării obligației de plată a creditului respectiv.

În temeiul alin. (9) al normei precitate, În cazul încălcării prevederilor alin. (7) și (8) din prezentul articol și ale art. 38^1 alin. (3) lit. b) din Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor, creditorul are dreptul să solicite doar restituirea sumei inițiale debursate conform contractului de credit acordat, fără revendicarea altor plăți prevăzute în contract (inclusiv dobânda, comisioanele, taxele, penalitățile, dobânzile de întârziere şi orice alt tip de plăți). Prezenta prevedere se aplică inclusiv în cazul în care creditorul a transmis unei persoane terțe dreptul de încasare a creanțelor aferente contractului de credit acordat.

În temeiul alin.(9^1), autoritatea de supraveghere are dreptul să solicite restituirea de către bancă a tuturor plăților prevăzute în contract (care includ dobânda, comisioanele, taxele, penalitățile, dobânzile de întârziere și orice alt tip de plată), cu excepția sumei inițiale debursate conform contractului de credit, în cazul încălcării prevederilor alin. (7) și (8) din prezentul articol și ale art. 38^1 alin. (3) lit. b) din Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor.

În conformitate cu prevederile art.V alin.(1) din Legea nr.93 din 07.04.2022 pentru modificarea unor acte normative, **prevederile** art. I punctul 3, ale **art. II punctul 1** și ale art. IV punctul 3 care țin de aplicarea limitei la rata dobânzii și a celorlalte plăți aferente **se vor aplica situațiilor juridice în curs de realizare, cu sau fără modificarea contractelor corespunzătoare, în ceea ce privește creanțele ce urmează a fi încasate, prin calcularea produsului dintre 0,177%, aplicat soldului creditului rămas la expirarea termenului de 2 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, și numărul de zile rămase până la scadența contractului de credit/leasing financiar**.

Circumstanţele stabilite pe parcursul examinării cauzei pot fi rezumate după cum urmează, la 18 noiembrie 2021, reclamantul Popa Nelu a contractat de le ONC „Microinvest” SRL un credit pentru necesități personale, în sumă de 300000 lei, pe un terme de 24 luni. Conform graficului de rambursare, suma creditului urma a fi achitată în trei tranșe a câte 100000 lei la 05.09.2023, 05.10.2023 și 16.11.2023. La 06.10.2023, pentru neexecutarea obligațiilor contractuale, ONC „Microinvest” SRL a expediat în adresa debitorului Popa Nelu avizul de executare, conform căruia suma datorată a obligației garantate prin gaj (la data de 06.10.2023) constituia 333702,71 lei, dintre care: 297906,98 lei soldul total al împrumutului (creditului), 3698,55 lei dobânda aferentă contractului de împrumut (credit), 31351,17 penalitățile calculate conform prevederilor contractului de împrumut (credit), 746,01 lei comision calculat conform prevederilor contractului de împrumut (credit), de asemenea cheltuielile aferente expedierii și înregistrării avizului de executare. Nefiind de acord cu sumele calculate, la 31.10.2023 Popa Nelu a depus plângere la Comisia Națională a Pieței Financiare, însă, solicitările petiționarului au fost respinse prin decizia nr.15-5/3382 din 23.11.2023. De asemenea, prin hotărârea nr.1/1 din 09.01.2024 a fost respinsă și cererea prealabilă înaintată de Popa Nelu.

Prin urmare, cu privire la decizia CNPF nr. 15-5/3382 din 23.11.2023, prin care a fost respinsă solicitarea reclamantului de a obliga creditorul ONC „Microinvest” SRL de a-i restitui plățile efectuate care includ dobânda contractuală, comisionul unic de acordare a creditului, comisionul de utilizare a creditului în sumă totală de 112611,28 lei, precum și cu privire la hotărârea CNPF nr.1/1 din 09.01.2024, prin care a fost respinsă cererea prealabilă înaintată de reclamant, în sensul art. 225 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, verificând exercitarea de către autoritatea publică a dreptului discreționar, instanța de judecată ajunge la concluzia că, la examinarea cererilor înaintate, în cadrul procedurii administrative desfășurate, autoritatea pârâtă a exercitat dreptul discreționar în modul prevăzut de Lege, a luat în considerare toate faptele relevante cu respectarea limitelor legale ale dreptului discreționar și conform scopului acordat prin lege.

Astfel, analizând argumentele expuse de reclamant în cererea de chemare în judecată, în coraport cu circumstanţele de fapt ale speţei şi cadrul legal aplicabil, instanța de contencios administrativ conchide că, activitatea administrativă efectuată de autoritatea publică pârâtă este una legală și întemeiată, fiind efectuată în strictă conformitate cu prevederile legislației. Prin urmare, instanța nu a constatat admiterea încălcări la emiterea actelor administrative contestate, legalitatea acestora nefiind pusă la îndoială de către instanța de judecată și nefiind combătută prin probe pertinente și concludente de către reclamant.

În aceeași timp, instanța de judecată conchide că încălcările revendicate prin prezenta acțiune, nu își găsesc confirmare prin prisma cadrului normativ în vigoare la data desfășurării activității administrative, respectiv argumentele părții reclamante în acest sens sunt întemeiate pe interpretarea eronată a normelor de drept material.

Având în vedere faptul că instanța de judecată s-a expus asupra argumentelor de principiu invocate de partea reclamantă, în rest, instanţa de judecată respinge argumentele reclamantului, reprezentantului reclamantului și consideră că nu este necesar să răspundă la fiecare în parte, acestea fiind vădit neîntemeiate şi inadmisibile, ori, în sensul jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, articolul 6 § 1 din Convenţia Europeană pentru apărarea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului obligă, inter alia, instanţele naţionale să examineze adecvat declarațiile, argumentele şi probele, cu toate acestea, deşi articolul 6 § 1 al Convenției obligă instanţele să-și motiveze deciziile, acesta nu poate fi interpretat ca impunând instanțelor să ofere un răspuns detaliat la fiecare argument (a se vedea Van de Hurk v. the

Netherlands, 19 aprilie 1994, §§ 59 și 61, Series A nr. 288, și Burg v. France (dec.), nr. 34763/02, ECHR 2003-II).

Întinderea obligaţiei de a-și motiva deciziile poate varia în conformitate cu natura deciziei și trebuie determinată în lumina circumstanţelor cauzei (a se vedea Ruiz Torija v. Spain și Hiro Balani v. Spain, 9 decembrie 1994, Series A nr. 303-A și 303-B, § 29 și, respectiv, § 27; și Helle v. Finland, 19 decembrie 1997, § 55, Reports of Judgments and Decisions 1997-VIII, inclusiv hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului pronunţată în pricina Fomin v. Moldova, nr. 36755/06, § 31, 11 octombrie 2011).

În concluzie, **ținând cont de circumstanțele constatate și normele de drept reținute supra, întru respectarea principiului legalității procesului judiciar și respectiv, al dreptului la un proces echitabil, cu respectarea limitelor controlului judecătoresc, instanța de judecată ajunge la concluzia să respingă ca fiind neîntemeiată acțiunea în contencios administrativ** înaintată de Popa Nelu împotriva Comisiei Naționale a Pieței Financiare, terț OCN „Microinvest" SRL, cu privire la anularea deciziei de soluționare a cererii prealabile nr.15-5/3382 din 23 noiembrie 2023, depuse împotriva hotărârii CNPF nr. 1/1 din 09 ianuarie 2024, și obligarea autorității publice să emită act administrativ individual favorabil, în conformitate cu art. 224 alin. (1) lit. f), art. 225, 226 din Codul administrativ – **deoarece nu sînt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărîri prevăzute la lit. a)–e) Cod administrativ al RM.**

Compensarea cheltuielilor de judecată:

În temeiul art.94 alin.(1) Cod de procedură civilă al RM, aplicabil prin prisma art. 195 Cod administrativ, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile de judecată, context în care, deoarece acțiunea în contencios administrativ se respinge, se constată că, la cererea reclamantului, nu există temei de compensare a cheltuielilor de judecată.

În conformitate cu prevederile art. art. 236, art. 238 – 241, art. art. 277 – 278 Cod de procedură civilă al Republicii Moldova, art. 224 alin. (1) lit. f), art. 225, 226 și art. 232 Cod administrativ al Republicii Moldova**,** în urma deliberării, instanța de judecată, –

H o t ă r ă ș t e:

A **respinge acțiunea în contencios administrativ** înaintată de Popa Nelu împotriva Comisiei Naționale a Pieței Financiare, terț OCN „Microinvest" SRL, cu privire la anularea deciziei de soluționare a cererii prealabile nr.15-5/3382 din 23 noiembrie 2023, depuse împotriva hotărârii CNPF nr. 1/1 din 09 ianuarie 2024, și obligarea autorității publice să emită act administrativ individual favorabil – **ca fiind neîntemeiată.**

Se explică că, hotărârile în fond se motivează în scris în termen de 45 zile lucrătoare de la înregistrarea cererii de apel depuse în termen sau în termen de 45 zile lucrătoare de la depunerea unei cereri de motivare a hotărîrii. Cererea de motivare a hotărîrii se depune în termenul de decădere de 15 zile de la pronunțarea dispozitivului hotărîrii, în temeiul art. 226 alin. (2) Cod administrativ al RM.

Hotărârea este cu drept de atac la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 de zile calculate de la data pronunțării dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Președintele ședinței, judecător – Elena Bolocan

Copia corespunde originalului,

Judecător Elena Bolocan

Prezentul act judecătoresc este public și poate fi accesat pe pagina web a instanței www.jc.instante.justice.md.